

62507

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למשפטים

אלימות כנגד נשים במשפחה בראיה רב מימדית, תשס"ט

ד"ר דניאלה שבאר שפירא, עו"ד ולרי זילכה

מועד ב'

1. משך הבחינה שלוש שעות.
2. יש לענות על השאלה בפרק א' (70 נקודות) ושאלה אחת מפרק ב' (30 נקודות).
3. מותר להיעזר בכל חומר עזר.
4. נא לכתוב רק בצד אחד של הדף.
5. נא לשים לב להגבלת המקום.

פרק א' – ענו על השאלה הבאה (70%):

שאלה מס' 1

אביגייל וגיא הכירו בלימודים האוניברסיטאיים ונישאו לאחר כשנת היכרות. מיד לאחר הנישואין החליטו בני הזוג להביא ילד לעולם. כעבור מספר חודשים של נסיונות כושלים החלו בני הזוג לחוש לחץ ומועקה ופנו לטיפול פוריות. אביגייל חשה כי עיקר נטל הטיפולים הוא עליה וכי גיא אינו מצליח לתת לה את התמיכה לה זקוקה בשל היותו מרוכז בצער שלו. משום כך הצטרפה לפעילויות שונות כגון יוגה לנשים, מדיטציה, מעגל נשים וכי' כדי לסייע לעצמה. גיא חש שהוא מושאר בחוץ.

אט אט הפך מוקד היחסים בנסינות להרות והתקשורת בין בני הזוג הצטמצמה לעיסוק בסדרת בדיקות, טיפולים וקיום יחסי מין מתוכננים. אביגייל חשה כי גיא אינו מבין את מצוקתה וחיפשה נחמה אצל אחותיה וחברותיה. גיא מצידו לא הבין את אביגייל וחש כי הוא מאבד אותה. הוא ציפה ממנה להשאר נאמנה לזוגיות, לבלות איתו את זמנה הפנוי, לא לחלוק את מצבם האינטימי עם אחרים ולהשקיע בו ובזוגיות בניהם כבעבר. התובענות של גיא הרחיקה את אביגייל ויצרה אצלו כעס ואכזבה הולכים ומצטברים. הוא נהג בה בגסות ולא היסס לבטא את רגשותיו הקשים. לעיתים אף עלב בה על חוסר יכולתה להרות.

לאחר כשנתיים של טיפולים הרתה אביגייל. היא ראתה בהריון אוצר עליו יש לשמור מכל משמר. באחד הוויכוחים בין בני הזוג התפרץ גיא וטען כי בעבור אביגייל העובר חשוב ממנו והוא מצטער שנכנסה להריון. בזעמו משך את מפת השולחן וכל מה שעליו התנפץ על הרצפה.

1. האם ניתן לזהות בגיא סממנים של גבר אליים? האם ניתן לאפיין אותו כגבר אליים? אם כן, במה, ואם לא, מדוע? (עד 2 עמודים, 15 נקודות).
2. הניחו כי בני הזוג הם ממוצא אתיופי. האם ובמה תשתנה תשובתכם לשאלה הראשונה? האם ובמה היתה משתנה עמדת המשטרה או מחלקת הרווחה באם נקראו להתערב במקרה זה? בתשובתכם זו התייחסו לעמדות הקיימות בפרספקטיבות הרב תרבותיות לאלמות וכן למאמרים הרלוונטיים בתחום. (עד 2 עמודים, 15 נקודות).
3. אביגייל אינה שוקלת להפרד מגיא. כיצד ניתן להבין זאת בהתייחס לעולמה הפנימי והחיצוני? בתשובתכם התייחסו בקצרה למאמרים רלוונטיים. (עד 2 עמודים, 20 נקודות)
4. בעקבות הארוע שהוזכר, נבהלה אביגייל, קיבלה צירים והפילה את העובר. היא שקעה בדכאון ונאלצה להתחיל טיפול תרופתי. היא חשה כי אינה מסוגלת לשאת עוד את נוכחותו של גיא ומעוניינת להרחיק אותו מהבית. היא פנתה אליכם ליעוץ משפטי ומבקשת לדעת מהן האפשרויות המשפטיות העומדות בפניה. (עד 3 עמודים, 20 נקודות).

פרק ב' – ענו על אחת משתי השאלות הבאות (30%):

שאלה מס' 2

מן המחקר ומן הנסיון הקליני המצטבר עולה כי נשים שחוו מערכת יחסים אלימה, גדלו בבית אלים או חוו פגיעה מינית בילדותן נמצאות בסיכון להכנס שוב למערכת יחסים אלימה בעתיד.

1. האם עובדה זו יש בה כדי להעדיף את **חוות הדווח** על פני **חוות הידוע** על קיומה של אלימות בין בני זוג? הסברו כל אחד מן המונחים והשוו בניהם בהתייחס להיגד. (עד 2 עמודים, 15 נקודות).
2. מהן הטענות המרכזיות של פלד ואחרים (2001) וכיצד הם רלוונטיים לדיון זה? (עד 2 עמודים, 15 נקודות).

שאלה מס' 3

בשנים האחרונות מתברר כי ברובם המכריע של המקרים, נשים הן היוזמות פרידה וגירושין.

1. כיצד ניתן להסביר זאת בתוך מערכת יחסים אלימה? בתשובתכם התייחסו הן ליוזמת הנשים להפרד והן לחוסר הרצון של הגברים להפרד, במיוחד לנוכח ריבוי הטענות של גברים אלימים כלפי בנות זוגם וחוסר שביעות הרצון שלהם מהקשר. (עד 2 עמודים, 15 נקודות).
2. תנו דוגמאות למצבים בהם המערכת המשפטית והמערכת בכלל עושה מאמץ לסייע לאישה לממש את רצונה להפרד, במצבים של מערכת יחסים אלימה. נתחו מאמצים אלה במושגי התאוריה הפמיניסטית.

בהצלחה!